

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 10. november 2017

Miljø- og fødevarerministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1172 (MOF alm. del) stillet 25. september 2017 efter ønske fra Trine Torp (SF).

Spørgsmål nr. 1172

- ”Vil ministeren fremsende et skema, som udbygger ministerens besvarelse af MOF alm. del - spørgsmål 1024 tidsmæssigt fra juni 2015 til dato og samtidigt besvare følgende spørgsmål for hvert af stofferne/midlerne, kategoriseret jf. besvarelse af spørgsmål MOF alm. del – spørgsmål 1171.
- Årsagen til eventuelle forbud eller anvendelsesbegrænsninger i EU og Danmark, som der søges dispensation for?
 - Hvornår der første gang blev ansøgt, hvor mange gange dispensationen er forlænget og den forventede varighed af dispensationen?
 - Årsagen til, at midlet/aktivstoffet er søgt dispenseret samt det juridiske ophæng?
 - Hvad der gøres for at finde alternativer, herunder ikke-kemiske anvendelse, og af hvem?
 - Hvorvidt glyfosat evt. indgår i produktionen sæsonen før, under eller efter brug af det dispenserede middel/aktivstof? og
 - Oplysninger om midlet/aktivstoffet/metabolitternes evt. CMR-egenskaber og hormonlignende egenskaber?”

Endeligt svar

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, som oplyser følgende:

”De ønskede oplysninger om de enkelte dispensationer er angivet i vedlagte oversigt, som også omfatter dispensationer givet i 2015 og 2016. I 2015 er de fleste dispensationer givet i foråret, men de løber hen over sommeren, derfor er alle dispensationer medtaget i oversigten.

I oversigten angives tidsperioden for, hvornår de forskellige dispensationer har været givet. Det er ikke muligt at angive, om der i årene fremover vil blive søgt dispensation. Det vil afhænge af behovet for at bekæmpe de enkelte skadevoldere, hvorvidt der søges om godkendelse af pesticidmidler til den konkrete anvendelse, som kan opfylde behovene og om der udvikles nye midler eller bekæmpelsesmetoder.

Det juridiske ophæng er artikel 53 i EU's pesticidforordning nr. 1107/2009.

Som en del af afrapporteringen til Kommissionen om hvilke dispensationer, der gives, indgår oplysninger om arbejdet med at få godkendt eller udviklet alternativer. Afhængig af problemstillingerne kan det være producenterne, der arbejder på egentlige godkendelser eller udvikling af ny pesticider, det kan være landbruget eller gartnerierhvervet, der arbejder på alternative dyrkningsmetoder, mekanisk ukrudtsbekæmpelse, sædskifte eller integreret plantebeskyttelse (IPM).

Hvis der er tale om et lav-risiko middel/middel til økologisk brug, kan der søges om tilskud fra tilskudsordningen til fremme af alternative plantebeskyttelsesmidler til udvikling og finansiering af ansøgning. Det indgår i Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet (AGRO)s vurdering af, om der findes reelle alternativer med tilsvarende effekt, hvorvidt de forskellige landbrugsmæssige tiltag er en reel mulighed, som ikke medfører væsentlige økonomiske og praktiske ulemper for brugeren.

I forhold til anvendelse af glyphosat i forbindelse med dispensationerne oplyser AGRO følgende:

”Dispensationerne omfatter anvendelse af midler i en række forskellige afgrøder/kulturer. Det er ikke muligt at svare på, om glyphosat indgår i produktionen før og efter brug af det dispenserede middel, da det afhænger af, hvilke afgrøder der indgår i sædskiftet. Tabellen nedenfor viser, i hvilke tilfælde godkendelsen af glyphosat giver mulighed for anvendelse i samme sæson som det dispenserede middel.

Dispenserede middel	Godkendelse af glyphosat	Tidspunkt
Select 240 EC, Asulox, Titus WSB, Spotlight, Vertimec, Basamid GR	Inden såning/ inden fremspiring	Forår eller efterår
Tallius, Modesto FS 480, Cruiser Raps, Kerb 400 SC	Korn, raps	Inden høst
Merpan 80 WG, Pomoxon Extra, ConShape	Juletræer og pyntegrønt	Før knopbrydning om foråret eller som afskærmet sprøjtning
Merpan 80 WG Pomoxon Extra	Frugttræer	Indtil en måned før høst og om efteråret efter høst
Conserve	Buskfrugt	Skærmet sprøjtning fra bladfald til begyndende blomstring

Glyphosat kan ikke anvendes i samme sæson som Argylene Plus og Topflor, da dispensationerne for disse midler er til prydplanter i væksthuse, hvor der ikke anvendes ukrudtsmidler. Dispensationerne til NeemAzal-TS og Spruzit Neu omfatter anvendelse i økologisk produktion, hvor glyphosat ikke kan anvendes.”

Til orientering er Conserve ligeledes godkendt til anvendelse i økologisk produktion, hvor glyphosat ikke må anvendes.

Oplysninger om hvorvidt stofferne er klassificeret som kræftfremkaldende eller skadelige for arveanlæg, fostre eller forplantningsevnen (CMR klassificeringer) er angivet i oversigten. Da der ikke er vedtaget nye kriterier for hormonforstyrrende egenskaber, bygger vurderingen af disse på de midlertidige kriterier, som igen bygger på CMR klassificeringerne. I henhold til de midlertidige kriterier betragtes et stof som hormonforstyrrende, hvis det er klassificeret som mistænkt for at være kræftfremkaldende (Carc.2) og samtidig er mistænkt for at skade fostre eller forplantningsevnen (Rep. 2) – eller hvis det er Rep. 2 og samtidig har skadelige virkninger på de endokrine organer (fx bugspytkirtlen). Et af midlerne, Topflor, hvortil der senest er givet dispensation i 2015 til vækstregulering af prydplanter i væksthuse, er under mistanke for at være hormonforstyrrende. For dette middel har der været fastsat særlige risikobegrænsende foranstaltninger for at beskytte arbejdere, herunder skiltning, brug af værnemidler og karenperiode på 7 dage for håndtering af jord og planter, som forebygger sundhedsmæssige effekter ved brugen i prydplanter. Et andet middel, hvortil der er givet dispensation i 2017, Acrobat Plus som indeholder aktivstoffet mancozeb, er ligeledes under mistanke for at være hormonforstyrrende. Dette middel har af markedsårsager erstattet et tilsvarende godkendt middel – og har tilsvarende risikobegrænsende foranstaltninger (se

oversigten for uddybning). Den sundhedsmæssige vurdering viser, at anvendelsen i løg ikke udgør en risiko for arbejdere og der er fastsat sprøjtefrist i forhold til høsttidspunkt for at begrænse indholdet af rester i løg. I forbindelse med den igangværende EU-revurdering af mancozeb vil der blive taget stilling til stoffets hormonforstyrrende egenskaber.

To andre stoffer dimethomorph og dazomet er mistænkt for at skade forplantningsevnen, men de er endnu ikke vurderet i forhold til, om de opfylder de midlertidige kriterier for hormonforstyrrende effekter. Det er stadig usikkert om stoffer, der opfylder de midlertidige kriterier, vil blive omfattet af de nye kriterier for hormonforstyrrende stoffer, da disse ikke er vedtaget endnu.

Det bemærkes endvidere at de øvrige klassificeringer hvor midler blot er ”mistænkt” for at være enten Carc. 2 eller Rep.2, ikke er så alvorlige at de medfører begrænsninger i godkendelserne iht. EU-reglerne og der findes en række godkendte midler med tilsvarende klassificeringer. Der udføres altid en konkret risikovurdering og på baggrund af denne fastsætter de nødvendige risikobegrænsende foranstaltninger for de enkelte anvendelser.”

Esben Lunde Larsen

/

Mads Leth-Petersen